

האיירה פניך על עבודך

יצא לאור ע"י

מערכת בדסלב

החאור הנשמה של
מבקשי ה באורו הברזר
שק רבינו הקדוש
רבי נתמן מברסלב ז"ע

שנת ה'תשפ"ד

לך - יורא

זואם הערט זיך זואם איז נייעם

הבזרה אין טולטטין

לימוד תורה וכל תפילה וכל מצוה הוא ענין חדש וגוון חדש בכל פעם, ואז כאשר מאמינים בוה זוכים אף להרגיש האור, וכמו שמורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א (במכתביו) מסמך זאת עה"פ 'יהי ידיו אמונה' שע"י אמונה זוכין 'עד בוא השמש' להרגיש באור השמש ולהאיר את השכל בוה, וכל זאת ע"י האמונה.

ואף כאשר האדם אינו מרגיש שום התחדשות בעבודת ה' כבר לימודנו רביה"ק הדרך נלך בה (שיחות ה'רין אות ע"ד), שכמו שאדם יכול לעשות את עצמו כאילו הוא ברוגז "ער שניצט זיך א רוגז", כמו כן יעשה בעבודת ה', והכא נמי, כשינס להתפלל יעשה את עצמו כאילו הוא מרגיש חיות והתחדשות, כאילו הוא מרגיש חיות בלימוד, וכן בכל מצוה, וכך יכריח את עצמו לחיות עם האמת, ואז ממייל נופלים כל החדשות השקירות, וכפי ששח רביה"ק "דו טוה גוטס, און די שלעכט וועט ממייל אוועק פאלן", להיכנס בחדשות האמיתיות, באור חדש הגוון בתורה ועבודת השם, רק שהוא גנוז ומוצפן, אך כשמאמינים ומוציאים את החדשות שם אז ממייל נופלים החדשות האחרות.

הדברים אשר יצאו מלב נכנסו אל לב, אך ר' שמעיה לא הסתפק בוה, ושאלה בפיו: אכן, האמת איתך, אך כפי שאני מכיר את עצמי איני יכול להתנתק בין רגע מלשמע נייעס, ובכן מה עבודתי בעת אשר עדיין אני להוט לשמוע בכל עת חדשות מהבלי העולם?

אכן אף על זה האיר מורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א עינינו - עונה ר' אייזיק - במכתביו הוא מעלה נס שצריך להחשיב עד מאוד ולעשות עסק ולשמח בידיעה זו לחוד שכל החדשות הללו המה הבל ורעות רוח, ואף שכרגע איני יכול להתנתק מהם, מ"מ הרי אני יודע את האמת שהכל הבל הבלים, והחדשות האמיתיות הן המה תורה ועבודת השי"ת, אז ממייל יגש האדם לזה בהתלהבות פחותה, ואט ואט ימשך אל החדשות האמיתיות...

אנחת רווחה נשמע מפי ר' שמעיה, תיכף ומיד הוא נטל את הלקוטי הלכות המונח על השולחן והתחיל להגות בה, להכניס בקרבו ולחקוק בעצמותיו החדשות האמיתיות...

למישרים ללא חדשות משמעותיות, אך כשנתבונן בהבטה פנימית, ניווכח אפוא שהוא היפך מהאמת, כי כל החדשות הנעשים בעולם הרי כחלוף הזמן הרי הם כלים וחולפים מן העולם ואינם ענין לשום בר נש, ולעומת זה ברוחניות יש כל הזמן חדשות, בכל יום ובכל שעה, כי אינו דומה הנחת תפילין של אתמול להנחת תפילין של היום, כל יום הוא גוון חדש ונפלא ומתקן ותיקונים חדשים שלא היו מעולם... ואלו הם קניינים נצחיים העומדים לעלמי עד ולנצח נצחים...

ואף עינינו רואות בחוש כאשר מקיימים 'שאל אבין ויגדך זקינך ויאמרו לך', כשנפגשים עם אנשי שיבה באים בימים, ושואלים מהם על מה שהיה בשנים קדמוניות, וכי אנו שואלים אותם על גשמיות החדשות שהיו אז, מי כבש מדינה זו או זו? הרי עיקר השיחה תסוב לאיזה צדיק היה נוסע ואת מי זכה לראות, ומה היה שם וכו', כי אלו הם חדשות אמיתיות הקיימים לעד.

ובפרט אצלינו שרביה"ק היה כל כולו היה התחדשות, עד כדי כך שהעיד על עצמו שאפילו 'הבל פה' אינו יוצא בלי התחדשות, ועבודת ה'החדשות' היה אצל אנ"ש יסוד גדול.

ר' שמעיה בלע כל מילה בקשב רב, אך שאלתו בפיו: מה הוא ההסבר לזה ואין ימילים לזכות לכך?

ר' אייזיק התרומם ממקום מושבו וחזר תוך כמה דקות עם ספר ליקוטי הלכות בידו באמרו: הנה מורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א מאריך בוה בהלכות תפילין (הליטה), שהאמת הוא שכל רגע מתחדשים, כי השי"ת מחדש טטבו בכל יום מעשי בראשית, ואין דומה רגע אחד למשנהו, ובפרט אצלינו שידוע שפעם אחת הרים רביה"ק קולו הקדוש וקרא בקול עמוק וחזק וצעק: "אלט טאר מען נישט זיין", הרי בוה נענוח היסוד, שבאמת לא שייך ענין זקנה ושינה בעיניים ורוחניים, כי נעשים בכל עת חדשות, חדשים לבקרים רבה אמונתך.

ואולם כדי להרגיש זאת צריך בתחילה להאמין בוה, להאמין באמונה תמימה שכל דבר שעושה בעבודת ה' נעשה בוה חדשות שלא נעשו מעולם בכל עת ורגע, כל

תיכף כשננס ר' שמעיה לבית מדרש העיד הכרת פניו שאינם כתמול שלשום, משהו מעיק על ליבו, כשסיימו תפילת מנחה ברוב התלהבות דקדושה, התיישב ר' שמעיה על מקומו והניח ראשו בין פרקי ידיו כמתבונן ומשוטט במחשבתו.

ידידו ר' יודל שראה בטרדת חברו התיישב למולו ושאלו: הגד נא לי ידידי, מפני מה פניך רעים היום? וכי חלילה שמועה לא טובה באה לאנזין אשר לא שמענו?

מיד נייער ר' שמעיה ממחשבותיו והרגיע את ידידו: חלילה, הכל על מקומו בשלום בחסדי ה', רק מתבונן אני במצבי השפל...

בפתיות לב מחליט ר' שמעיה להשיח את לבו בפני חבריו: הנה ידוע לך שלחוט אני לדעת ולשמע כל פיסת נייעס' הנעשה בעולם, ובפרט בעת הזאת אשר קול מלחמה במחנה ובכל שעה קלה בת קול יוצאת ומכרות על החדשות הנעשות מסביב, ואם כי מתחילה נעם לי כל זאת, אך במשך הזמן נכחתי לדעת שכל זאת מביא אותי לפחדים וחוסר רגיעה נפשית, ואין בוה תועלת כל עיקר, אך מרוב שאני בתוך העניינים אין בי כוח להכריח את עצמי ולהתנתק מלשמע כל החדשות.

ר' יודל הקשיב לדברי ידידו מקרב לב, ולאחר אמו: הנה באמת הוא דבר טבעי שהאדם אוהב לשמוע חדשות ולדעת את הנעשה בעולם, אך כל זה הוא בהבטה חיזונית, כי באמת כל הנעשה בעולם בדברים חיזוניים אינם חדשות כלל, מורינו הרה"ק רבי נתן כותב במכתביו "חדשות למטה מן השמש אין", הגם שבזמנו היו די חדשות בעולם, במלחמות מדינות אלו עם אלו וגילוי ארצות חדשות וכדומה, כי מובאר בליקוטי הלכות שבאמת כל הנעשה בעולם כבר היה לעולמים, במלחמות המלכים ושאר העניינים, רק מה שמושך את האדם הוא כי זה דבר הנעשה כעת בעולם.

ולכן כאשר שאול ישאל איש מרעהו על חדשות, להוא יענה על החדשות הנשמע בעולם, וכאשר יתעניין הלה במצב האידישקייט, יקבל מענה שבי"ה הכל הולך

על הסוב זכר
מחיד: **שמואל בלויא**
הר"ר ירושלים
שתיים 200 גליונות
לרגל הולדת
נבדתו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **ישעי' הנון**
הר"ר בית שמש
שתיים 400 גליונות
לרגל שמחת
נישואי בנו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **שמואל ב"ר**
ירושלים
שתיים 400 גליונות
לרגל הולדת
בנו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **זלמן שמואל נפתלים**
הר"ר ירושלים
שתיים 500 גליונות
לרגל שמחת
נישואי בנו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **משה קעניץ**
הר"ר בית שמש
שתיים 500 גליונות
לרגל שמחת
נישואי בנו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **ישראל אהרן ב"ר**
הר"ר ירושלים
שתיים 1000 גליונות
לרגל הולדת
בנו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **שלמה הענדלערי**
הר"ר בית שמש
שתיים 400 גליונות
לרגל הולדת
בנו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **ברכת מזל טוב מנחם פריטה**
הר"ר ירושלים
שתיים 400 גליונות
לרגל הולדת
בנו למז"ט

על הסוב זכר
מחיד: **ברכת מזל טוב רבי עקיב נתן אנשיין**
הר"ר ירושלים
שתיים 400 גליונות
לרגל שמחת
נישואי בנו למז"ט

העומדים ברומו של עולם בעמקות נפלאה, אין הם מגיעים לשמונה עשרה פשוט אחד...

אז לראשונה הבנתי שעדיין לא הגעתי אל המנוחה ואל הנחלה...

הרש"ב: תחילתו וסופו של כל דבר הוא אמונה

זאת ועוד, הרי שאף בלימוד חסידות בעמקות והתבוננות הרי סוף כל סוף מוכרחים לגשת לכל העניינים באמונה, ובלי אמונה לא מתחיל שום דבר, ועל קוטב דרך זה הולכים וסובבים הרבה מאמרים ושיחות העמקות של הרה"ק הרש"ב ז"ע שצריכים לגשת לחסידות עם אמונה, ואי אפשר למצוא את הש"י בהתבוננות ע"י חקירות לחוד.

זאת אומרת, שהגם שבפועל ממש בחסידות חב"ד עסקו הרבה בהתבוננות וחקירות, ומחשיבים שם מאוד מי שהיה לו ראש של חקירות, וכן אדמו"ר הרש"ב בעצמו כתב "ספר החקירות", אבל הוא גופיה מציין ואומר שכל זה הולך וסובב רק ע"י אמונה, ובפרט ב"קונטרס התפילה" שלו הוא מאריך בענין הזה באריכות נועם, שאין שום ענין של התפעלות מה' אם אין את הידעה הפשוטה של אלקות באמונה בעצם, ותחילתו וסופו של כל הדבר הוא האמונה.

ונכלל בזה נקודה למחשבה נכונה, שכל החקירות והחכמות וההתבוננות אינם באמת להבין את הדברים לאשרם, כי באמת אף לאחר כל החקירות וההתבוננות לא ישכיל האדם באמת לאמיתו את הענין לאשרו, ואינם אלא כדי לשבר את האוזן של נפש הבהמית לענין ההוא אשר למעשה כל עניינה הוא אמונה.

וכי יעלה על הדעת להבין באמת ולהשיג אמיתת אלקותו יתברך אשר כולא קמיה כלא חשיב, אשר באמת הוא דבר שאינו בר השגה שללית כלל וכלל, ולך נא תסביר בדברים שכולא קמיה כלא חשיב, אלא מאי, אי אפשר להוכיח את זה בשכל ומוכרחים להגיע לאמונה, וכל ההתבוננות והחקירות כולם הם בסך הכל באים לפרט ולהסביר בפורטרוט את האמונה, שע"י ההתבוננות והחקירות מתיישבת האמונה קצת על השכל.

כל ההסברים מתארים "ברסלב" ע"ד חסיד"...

עוד ענין שמדובר הרבה בחב"ד הוא ההתבוננות בנפש ובמידות, ואהבה בתענוגים וענין המידות כולם, שמבארים ומתארים איך נראית אהבת ה' במידה זו ובמידה זו, ואז כבר היה לי קצת שייכות עם חסידי ברסלב, ואמרתי לחברותא שלמדתי אתו, הנה ראה נא כל מה שמתארים פה עם כל ההסברים ענין אהבת ה' ואהבה בתענוגים, הכל הוא תיאור של ברסל"ער חסיד... אלא אנוחנו לומדים זאת מבחוץ להבין בהתבוננות מהי זאת האהבה, ואילו הוא נמצא עמוק בפנים ויש לו שייכות ואהבה אמיתית עם ה', הוא הענין בעצמו...

זאת ועוד הרגשתי על עצמי כשלמדתי תורת חב"ד - ואציין שחלילה איני מדבר על כלל לומדי תורת חב"ד אלא מה שנתפס אצלי - שכמה שידברו שם על אמונה וגדלות ה' כך מתרבה סוג של עזות והרגשה כאילו יש באמת הבנה בה', כלומר אני יכול לדבר על ה' ולומר מהלך הדברים בעמקות ו"הבנה אמיתית" אף הכל עובד, כאילו אני יכול ליכנס לזה באמת ולתאר ולדבר על אף שמשגשגים שלא מבינים בעצמותו יתברך, ואני התחלתי להרגיש שאני מאבד את ה', היה לי הרגשה שזה כמין הסתרת ה' אצלי.

האם לחשוב 'היכן אני נמצא בעולם' זה ישות

עוד ענין שהרגשתי שם שאסור לחשוב מעצמו,

מבקשי השם שמצאו מנוח בצל רבינו הקדוש

בציורו חמדתי

מוה"ר יואל קלאר הי"ו - ירושלים

החיפוש בחב"ד, קרטעשניף, ולעלוב עד שמצא את שאהבה נפשו

ובכן התחלתי גם אני לילך הרבה לשיעורים של רבי מאיר וועבערמאן, וכל פעם שהיה איהו חבורה או שיעור אצלם הצטרפתי אף אני עמם, התקיימו שם מידי פעם גם שיעורים של הרה"ג ר' אלימלך פלאהר שליט"א שהיה מגיע מפעם לפעם, ומאוד נהניתי מסגנון הדברים והדיבורים ששמעתי שם.

התעמקות והתבוננות בתורת חב"ד

וכן התחלתי ליכנס לענין של חב"ד בעמקות וביסודיות, וכמה שנים עסקתי בזה.

על דרך זה התחלתי גם ללמוד ספרי קבלה, לא דברים עמוקים ונסתרים ממנו. הייתי מתייעץ עם הגה"צ רבי אברהם לייטנער זצ"ל אב"ד מאנטעוויצ, איהו ספרים מותר לי ללמוד, והוא היה מורה לי הדרך בזה מה מותר לי ללמוד ומה לא, כך עברו עלי כמה שני כולם שיום לטובה במהלך זה.

אח"כ עברתי ללמוד בישיבת "תורת חסד" בהיטשין, ושם בישיבה היה ממש כמו שאומרים 'מקום' לבחורים כמוני, בחור בעל נפש יוש לו קצת הרגשה והשגות מצא שם את מקומו, הן מצד הישיבה והן מצד ראש הישיבה, ובעיקר מצד המשפיע בישיבה הרה"צ רבי יחזקאל ראפאפארט שליט"א שהוא בעצם הכניס אותי לישיבה, שברוב כוחו ונועם דיבוריו הכניס בקרב בחורי הישיבה עבודה וחסידות בעוז ותעצומות.

כך נמשכתי עוד ועוד לעיין ולהתעמק בתורת חב"ד, למדתי הרבה מאמרים של הרה"ק הרש"ב ז"ע ובספ"ק "דרך מצוותיך" ועוד כהנה רבות.

הייתי יושב כמה שעות ביום ביער מחוץ לעיר ועסקתי בתורת חב"ד, והיה לי חיות גדול בזה, ובעיקר הייתי משקיע כוחות ושעות רבות בענין של "התבוננות", כאשר למדתי בספרי הרה"ק הרש"ב ז"ע הרגשתי שייכות וקשר אמין וחזק, וממש הייתי 'תופס' את מהלך המחשבה לדעת מה יאמר בשורה הבאה, ומאוד נהניתי כאשר קלעתי אל המטרה...

קירבת ה' בשמו"ע יותר מכל ההתבוננות

כך עברו זמן רב שהלכתי בדרך זה, עד שברבות בימים הגעתי למסקנא שאין זה דרך בשבילי...

היה זה כאשר ישבתי כבימים ימימה ולמדתי בהתבוננות על גדלות השי"ת, ובפתע פתאום "תפסתי את עצמי" שעל אף ההתבוננות העמוקה בלימוד, הרי הקירבת אלקים שאני מרגיש בעת תפילת שמונה עשרה פשוטה ללא התעמקות והתבוננות יתירה עולה על כולנה, מציאות ה' וקירבתו אלי מתבטא הרבה יותר כשאני חושב בפשיטות שאני עם ה' ומדבר אליו, זה הרבה יותר אמיתי מאשר כל העניינים של התבוננות ועמקות, ואפילו אם אתבונן בדברים

גדלתי ב"ה במשפחה חשובה, במקור היו אבותי חסידי וויזניץ כמה דורות, עוד בחיי הרה"ק בעל התורת חיים מקאסוב ז"ע, זקיני ז"ל היה נוסע תדיר להסתופף בצל אדמו"ר וויזניץ זכותם יגן עלינו והתחמם לאורם.

זקיני עלה מארצות הגולה לעיה"ק ירושלים יחד עם אביו, ובהיות שהיה ירא את ה' בכל מאודו הנקרא בלשונו "פרומער", הוא חיפש להשתייך לקהילה יראה וחרידה עם גדרים וסייגים ותקנות קדושות עם ערליכייט ופרומקייט, אשר על כן היה קובע את מקומו וידידיו בקהל יראים שכהיום ההמשך ממנה ה"ה קהילת משכנות הרועים, שם התפלל גם הגה"ק רבי עמרם בלויא זצ"ל ויראי ה' וחושבי שמו אשר בער בקרבם אהבת ה' וקנאו את קנאתו.

המשיכה לתפילה בהתלהבות

אבי שליט"א גדל בירושלים ולמד בת"ת וישיבת "תורה ויראה" במאה שערים, בהגיע עת דודים הוא התחתן באמערקא, שם נולדתי וגדלתי בעיר ואם בישראל וויליאמסבורג, למדתי במוסדות דק"ק סאטמאר.

זכרונני שכבר בילדותי היה לי ברען לעבודת ה', נמשכתי לכל מקום שראיתי שם ערליכייט ופרומקייט, חיפשתי אור וקירבת אלקים למלא את נפשי הצמאה.

אבי היה גר אז ליד בית המדרש חסידי סטראזניץ, ותפילות שם בבית המדרש הם לשם דבר בהתלהבות ובקול, בנוסח המיוחד והנעים של נדבורנא, נמשכתי לנוסח התפילה ולהתלהבות קדושה וקבעתי מקום לתפילתי בבית מדרש זה, והיו עיני ולבי מאירים מהתפילות המרוממות. כשגדלתי הגעתי לעוד כמה בתי מדרשים אשר שורשם ממקור קדוש זה יהלכון, אשר תפילה שם היה "א דאווענען"...

בצל הרה"ק מקרעטשניף זי"ע

אחרי זה זכיתי להסתופף בצלו הבהיר של הרה"ק רבי הערשל"ע מקרעטשניף זי"ע"א, שהיה גם בנוסח הזה, הייתי נוסע הרבה אליו, ואכן היה מה לראות אצלו, יהודי שמסר נפשו לעבודת השי"ת בחיות ובהתלהבות למעלה מגדר אנושי, כיזוע לכל מי שהיה מסתופף בצילו הטהור.

כחבורת ה"מלאכים"

הנה אבי משמש כדיין ומורה הוראה, ולקח שימוש אצל רבו הגה"צ רבי מאיר וועבערמאן זצ"ל, מגדולי תלמידי הרה"ק רבי אברהם דובער לוי זי"ע הנקרא 'המלאך' על שם גדולתו ומעלת קדושתו, ומטבע הדברים היה מסתובב ומתחבר עם האי חבורתא קדישתא מתלמידי 'המלאך' שנקראו בפי כל ה'מלאכים', חבורה של עובדי ה' ואנשים מורמים מעם מחסידי חב"ד.

ניצוץ קדישין

כמו שאי אפשר לכל מיני זרעונים לבוא לתכלית גידולם אלא עד שנותני מתחילה הגרעין בעפר, ואחר כך הגרעין נתבלה, ואחר בלוותו יפרח ויצניץ ונעשה אילן גדול. כן הדבר הזה

על ידי שמשפילין אותך עד עפר, על ידי זה תתגדל ותציץ ותפרח בעולם!

(מתוך אגרת קודש שכתב רבינו לאוחז הדין ר' יחיאל ז"ל)

התקשרות לצדיק מהו

ומה שעזר לי להבין ענין ההתקשרות להצדיק, הוא על דרך מה שידוע לכל בר ישראל שבאמת אי אפשר שיהיה לאדם שייכות עם השי"ת בלי קיום התורה הקדושה, וכמו שאי אפשר שיבוא גוי ויהיה לו קשר עם השי"ת בלי להתגייר, לכן על זה הדרך יכול השכל להבין הענין של הצדיק, כי הנקודה של התורה ניתנה לקשר אותנו עם השי"ת לא כספר חוקים שגור עלינו והזהיר אותנו שאם נקיים יהיה טוב ואם לא יהיו עונשים חלילה, אלא ענין התורה הוא שהשי"ת רוצה שנגלה אותו בתורה והוא כביכול מגלה את עצמו בתורה, אמנם מה שקורה הרבה פעמים שיש שכחה בזה עד שהרבה פעמים הכל נתלבש בחיצוניות.

ואז פשוט שהצדיק שהוא מקיים את התורה באמת בתכלית השלימות ונמצא בעולם הזה, הוא יכול להאיר שגם אדם בשר דם כמו שהוא יקיים את התורה ויכסוף להשי"ת בכל נקודת היהדות, והיינו שהצדיק מחיה את התורה ואת השייכות שיש לכל יהודי עם השי"ת, להגיע אל התכלית הנרצה להתקרב אליו ית'.

בהירות האמונה שמקבלים מרביה"ק

ונקודה מיוחדת מה שקיבלתי אצל רביה"ק זה מתחדש תמיד הוא ענין בהירות האמונה, זה דבר שמקבלים תמיד בכל עת ובכל שעה, רביה"ק מבעיר אש האמונה בשלהבת קודש, ובפרט בשיחותיו הקדושות בספרה"ק שיחות הר"ן ממש מוראדיג, ובוזה נכלל כל העבודות, השיחה בינו לבין קונו שהוא יסוד מוסד אצלנו הרי מגלה עומק האמונה! אמונה בתכלית התמימות והפשיטות! אמונה ששייך לכל אחד ואחד! למגדול ועד קטן! להרגיש האמונה בהירות נפלאה!

ובכלל צריך לדעת שכדי לעבור את המניעות ולהפכם לנעימות העיקר הוא ע"י תפילה, לפרש כל הלב לפני השי"ת בכל הצדדים וצדידי צדדים, ועי"ז מרגיש האדם קירבת ה' ונועם עבודתו, וכמובן לעסוק תמיד בספרי רביה"ק ותלמידו הגדול "טעמה כי טוב סחורה לא יכבה בלילה נרה" שהוא העצה היעוצה ללבן המוח ולנקותו מכל מיני מחשבות ובלבולים אשר לא לה' המה, להכניס במוח הדעת האמיתית והנצחי, לטוב לנו כל הימים.

ניתן לשמוע הסיפורי התקרבות מפי בעלי המעשה בקו המערכת, שלוחה 2/5

בספר של הצדיק שמצוה על זאת, הבנתי שאני חייב ללמוד את הספר אם אני רוצה שייכות לענין, על כן התחלתי ללמוד בספרה"ק 'ליקוטי מוהר"ן, והיה לי סדר שלמדתי - והוא כמו הסדר הידוע לזכור ש"ס הנקרא 'תלמודו ביד' - שלומדים כל יום הדרך של היום ושל אתמול ושל לפני שבוע וכו', כך למדתי במהלך כזה, והיו לי הדברים למשיבי נפש.

האמת אומר שלא ראיתי את עצמי נמשך להיות ברסלב'ער חסיד, רציני לישאר כמו עד עכשיו בתוספת דיבורים שארני מרגיש בהם אור ונועם הנשמה.

ובפרט בלימוד ספרי מורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א לא היה לי שום שייכות, לא היה לי שום דבר נגדו חלילה, ידעתי גם אז שכל דבר שהוא אומר בוודאי ובוודאי אמיתי לאמיתו, כי הוא מדבר באמת וניכרים דברי אמת, וזה יכול להעיד כל מי שנכנס בעשרי ספריו, שהאמת היתה נר רגליו בכל צעד ושעל, ועד היום הזה אפילו אצל חוקרי היסטוריה למיניהם הרחוקים מיהדות ידוע שרבי נתן זיע"א הוא מקור מוסמך לסמוך עליו, אך אצלי עדיין לא נתפס הדבר על נכון.

הברותא עם כ"ק אדמו"ר מלעלוב ניקלשבורג שליט"א

לקראת ראש השנה הקרב ובא הגם שרציני מאוד לנסוע לאומאן עדיין פחדתי מאנשים שהיה לי איתם שייכות והייתי צריך להגיע לטובתם וכי"ב, על כן לא יכולתי להוציא מן הכוח אל הפועל ונסעתי לארץ הקודש, שיהיה לי קצת בחינה של אומאן...

הגעתי לירושלים עיה"ק, מצאתי ידיד שהכרתי מקרעטשניץ, והוא הראה לי מקום שאלך לכ"ק אדמו"ר מלעלוב ניקלשבורג שליט"א, בהטעימו שהוא מאוד ערליכער איד, ואכן הלכתי לשם והיה לי התפעלות גדולה מהאמת שלו, וזכיתי להסתופף שם במשך כמה וכמה שנים, למעשה הרבי שם אינו מתנגד לברסלב, ואני בעצמי למדתי איתו חמש פעמים בחברותא "ליקוטי מוהר"ן", הוא איש מורם מעם אך מתנהג עם על אחד כפי רוחו בשפלות ואמת, למדתי אתו חברותא גם גמרא.

זכורני שאז הוא היה חולה עם איזה מחלה קשה מאוד, ועקב זאת הוא סבר שזה סגולה בשבילו ללמוד תורה א' חלק שני ב"ליקוטי מוהר"ן" באמרו ששם מרומז המחלה הזאת, ולמד את זה לסגולה לרפואה.

שמיעת תורה שבעל פה המזכרת

כעבור זמן מה התחלתי לשמוע את השיעורים של הגה"ח רבי אליעזר חשין שליט"א, ונמשכתי מאז להשתתף בכל מוצ"ש בסעודת מלוח מלכה שעורך בעיר בית שמש, ושם כבר שמעתי גם את התורה שבעל פה של ברסלב, השיחת, ונוראת גדולת רביה"ק זיע"א.

כמובן שאחד הדברים שהיה אצלי בלבול גדול זה הענין של גדולת הצדיק וכו', למעשה עורני השי"ת בהשגחה פרטית בבחינת ה'ביאני המלך חדריו', שהשי"ת שם בדעתי שאלמד 'ליקוטי מוהר"ן' בעיני עם 'ביאור הליקוטים' הגה"ק רבי אברהם בר"נ זיע"א, אז ממילא כל תורה בנפרד רואין שם את גדולת רביה"ק עד שלא שייך כלל לומר אחרת...

האמת כן הוא שאין באמת דרך להעביר את זה לאחרי, לא עם שיעורים והסברים ולא עם דיבורים וויכוחים, אי אפשר להעביר את זה, זה לא נקלט בלב מי ששומע ע"י מאמרים ודרשות, רק כשמתיישבים ללמוד 'ליקוטי מוהר"ן' ובנוסף לזה משמשים ומסתובבים אצל זקני איש אשר קיבלו את התורה שבעל פה גם כן מדורות קודמים, אז זוכים להשכיל על דבר אמת, האמת מאיר עיני האדם החפץ האמת, ואז משיגים על נכון ש"הביאני המלך חדריו נגילה ונשמחה בך".

צריכים לבדוק ולהבין בשכל גדלות הבורא ב"ה, ולא שואלים אף פעם "היכן אני נמצא בעולם ואיפה אני ארוח", כי כאשר שואלים ונכנסים לענין זה הוא כבר בגדר "ישות", אבל קוץ בה, כי אם האדם לא שואל את עצמו היכן הוא בעולם, אז עם כל החקירות והחכמות לא מגיעים באמת להשי"ת.

השגות גבוהות לעובדא למעשה

עכשיו אחר שזכיתי כבר להתקרב לרביה"ק אני מבין למפרע שזה מה שאמר רביה"ק שכלל שההשגות גבוהות יותר כן יש להם יותר שייכות לכל אחד, כמו למשל ההשגה של "איה מקום כבודו" (עי' לקי"מ תורה י"ב תי"ט) שהוא גבוה מעל גבוה, וממקום רום ההשגה הוא הוא הנותנת חיות ותוקה לכל אחד יהיה מי שיהיה, שיוכל לאחוז את עצמו עם בורא עולם ב"ה, וכן ענין שנתהפך הכל לטובה, אפילו שרביה"ק לא מבאר להדיא בהבנה שכלית איך זה שייך אלי, אך הוא מדריכני לקבל את אלו ההשגות בכלים הראויים, האיך אזכה להגיע לשייכות עם השי"ת עי"ז, והוא ע"י הצעקה "איה" לקרוא ולפנות אל השי"ת בידיעה והרגשה שהשי"ת קרוב אלי בכל עת, וזה בחינת נקודת אמונה שעולה על הכל, יותר גבוה מהכל, וזה עיקר הנקודה.

עכ"פ אף כאשר הבנתי זאת וגם ידעתי שיעקר החיפוש הוא נקודת האמונה, מ"מ למעשה המשכתי ללמוד ספרי חב"ד ולהחיות את נפשי בהם, באותו זמן ניגש אלי היה לי חבר ואמר לי שאדע שעבודת ה' אמיתי יש בברסלב, הוא המשיג זאת בטוב טעם ודעת במשל מסויים אשר תכלית הנמשל היה שהיא עבודה השווה לכל נפש, שכל אחד ואחד באשר הוא מגדול ועד קטן יכול להיכנס לשערי עבודת ה' על ידה.

הסתלקות הרה"ק מקרעטשניץ זיע"א

והנה היה לי אז סוג מחשבה והרגשה שכדי להכיר דבר על אמיתותו צריך לבדוק בדרך הנגינה, דהיינו לשמוע ניגוני מאותו מקום ועל ידי זה להכיר ולהפנים מה "הם מוכרים"... האמת שאיני יודע מהיכן שאבתי זאת, אך כך הרגשתי.

ובכן, הלכתי וקניתי טיפ של ניגוני ברסלב, והקשבתי לזה, וממש - אין לי מילים לתאר מה שהרגשתי... פשוט יצאתי מהכלים לגמרי, הניגונים - שבו את לבי... הרגשתי בהם ענין אחר לגמרי... איני יכול לתאר בדיבורים, אך התחלתי להכיר שיש כאן איזה אמת שלא הכרתי עד הנה...

והאמת שלא היה אצלנו התנגדות על ברסלב, בבית אבי נמצאו בין הספרים גם ספרי רביה"ק, גם אני כשלעצמי היו לי ספרי ברסלב ועיינתי בהם לפעמים, על כן הכרתי בכללות ולא היה לי דבר לי לגמרי, ידעתי קצת על ענין התבודדות ולקוטי עצות וכי"ב, אמנם את עומק האמת ופנימיות החיות באמונה פשוטה ותפילה ושיחה בינו לבין קונו בתמימות ופשיטות, כל זאת התחלתי להבין דווקא דרך עולם הנגינה.

וכך אט אט - על אף שעדיין הייתי עוסק הרבה בתורת חב"ד - התחלתי ללמוד ולהבין עוד ועוד בתורת רביה"ק, ונכנסתי עוד ועוד בנקודות רביה"ק ודרכו בקודש.

בראש השנה שנת תשס"ו לפ"ק עוד נסעתי להרה"ק רבי הערש'ע מקרעטשניץ זיע"ע, ואחר ר"ה זכיתי לדבר עמו בפעם האחרונה, כי בשנה הזאת חלה את חליו ממנו לא קם ואח"כ בחודש אייר עלה בסערה השמימה.

קשוא לעסוק בהתבודדות כרי ללמוד ספרי ברסלב

במשך הזמן כבר היה לי שייכות יותר ויותר עם ברסלב, והתחלתי כבר עם הענין של התבודדות, אבל למעשה הבנתי שאיני יכול להתבודד אם איני לומד

האירה עיני

שאלות ותשובות עם משפיעי אי"ש

הרה"ח רבי שאול סירוטה שלי"א

שאלה:

בעניין 'בטחון' אני מרגיש קצת בלבול, כי ידוע כי השי"ת חפץ שנעשה השתדלות גם כן, ובכן כמה צריך האדם לעשות השתדלות וכמה יש עליו לסמוך על בטחון?

אשר תעשה, וכפי שרביה"ק מברך שם "שמכלה הנפש האדם ומכלה ממונו", וכידוע לשונו של החזו"א זיע"א "דרכי התייחסו להשתדלות בקרירות" לצאת ידי חובה וללכת הלאה.

עוד נקודה מבורר בדברי מורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א (הלכות ריבית הלכה ג) שלא לדחוק את השעה, כי לפעמים כשנתעבב השפע של הפרסה דואג מה יאכל למחר, הוא רודף אחר פרנסתו ביגיעות גדולות, אז ע"י דחיקת השעה מאבד האדם ומרחיק כל השפע, ואם היה לו שכל היה מחכה עד שיבוא זמנו לקבלו, ובגלל שדחק את השעה שעה דוחקתו, על כן ישכיל האדם להיות רגוע ושליו ויאמין כי יקבל פרנסתו בהגיע הזמן, וכל זמן שלא קיבל זה סימן שעדיין אינו צריך.

ולגבי האם יש ענין של תפילה ובטחון בלי שום השתדלות, הנה בודאי ישיש, אך זה שייך רק לבעלי מדריגה, וזה מבורר בדברי מורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א בכמה מקומות (ראה הלכות ברכות השחר הלכה ה' והלכות חול המועד הלכה ד ועוד) על דרך מאחז"ל "המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול מלכות עול דרך ארץ", שהרצאה להתמסר לגמרי לתורה ועבודה ונפש חשקה שיהיה תורתו אומנתו ולא לעשות כלל שום עסק, בודאי אשרי לו, ויעזור השי"ת שתהיה מלאכתו ופרנסתו נעשית על ידי אחרים, ואז הוא פטור אפילו מלעשות השתדלות פשוטה.

וכמובן שכל אחד צריך לבחון את עצמו היטב אם הוא עומד במדריגה זו, ואם לא אזי כאמור צריך שיזכור שזה הכרח ומצוה לעסוק במשהו, ולא להרבות בזה ביגיעה גדולה, אלא לעשות סיבה קלה שיחול הברכה ככל האמור לעיל.

ניתן לשמוע השו"ת בטוב טעם ודעת בקו המערכת, שלוחה 9/7/2

וארעמת קאלטע ווינטערדיגע טעג

אייך אן איך די קאלטע ווינטערדיגע טעג

דורשייטמנט אידע ווארע דער הייליג לעבטליכער דברים אים שיגען און א ווארע און א לעבטליכער געזעלע ווינטערדיגע טעג און נאך

מערכת ברסלב

605.313.1800

בגלגן 323.906.1775 | ניו יארק 0350.390.0487 | ארדן 02.560.7987

נייטס | באריכטן | אינטרעוויאס | ספורי התקופות | ענינים | און נאך...

על העיקר האמיתי שהוא תורה ועבודת ה', וכלשונו הזהב (הלכות שלוחן ה' הלכה ה'): "פגם תאוות ממון שרודף אחר הממון ביגיעות חינוך ועושה מעיקר טפל ומטפל עיקר, שתולה העיקר בהסיבות, שהם הנסיעות והטיחות של המשא ומתן, ושוכח בהשי"ת, ואפילו כשמזכירין אותו בהשי"ת ותכליתו הנצחי הוא אומר הלא כתיב 'וברכתך בכל אשר תעשה', שדרשו חז"ל שלא יהא יושב בטל, ואינו משים אל ליבו לבלי להטעות את עצמו, כי בודאי האמת הוא שצריכים איזה עצה, אבל חלילה להפוך הדבר לעשות מהסיבה של העסק עיקר, ולרדוף אחר המשא ומתן ביגיעות וטלטולים וסכנות בגוף ונפש כאלה, ומתורה ותפלה עושה טפל עד שהרבה משליכים עסק התורה לגמרי אל"פ שבנעוריהם היו לומדים מופלגים, וכמעט שישוכחים גם את התפלה ובפרט בדורות הללו השם ירחם".

דהיינו כאשר האדם עוזב את העיקר ועושה טפל מתורה ועבודת ה' לצורך ההשתדלות - וכ"ש וק"ו אם ההשתדלות מביא אותו לירידה ברוחניות - זהו היפך הגמור מבטחון ועל זה אין רשות לעשות השתדלות, כי הוא ויתור על העיקר, ויתור על הרוחניות.

וראה מש"כ עוד (הלכות חול המועד הלכה ד) שעיקר אכזריות הסט"א הוא למשוך על האדם טרחות העוה"ז להתייגע אחר פרנסתו, שהם ממשיכים רחמנות ומסיתים אותו שצריך לעסוק בפרנסה לביתו ובניו, לרחם עליהם, עד שמביאים אותו לפרוק עול תורה ומשך על עצמו עול דרך ארץ, ומאומה לא ישא בעמלו, כי עיקר הרחמנות הוא שיעשה תורתו קבע ומלאכתו ארעי, ולהאמין שה' יפרנסנו בסיבה קלה.

ונכלל בזה הא דמבואר בליקוטי מוהר"ן (תורה כ"ג) שהבטחון מביא את האדם להוציא על צדקה וגמילות חסידים ועל עסקי מצוה מצוה, והיינו כנ"ל שעושה מהעיקר עיקר ולא מהטפל עיקר.

וע"ז הדרך מבורר בקיצור ליקו"מ (תורה ס אות י"ב) שגם אם מעשיו אינם עולים יפה, יאמין שאפילו שאינו מגיע לו יפרנסו ה' ברוב חסדו ואמיתו, ולא יטרד את עצמו בדאגת וטירדת הבטחון בגלל מיעוט ערכו, ומסיים שם בחריפות שלעשות עוולה כמו גזל ורמאות ולעסוק ביוף ושקריות ולסמוך על ה' שלא יתודע למלכותו, הרי"ז בטחון דסט"א והוא חרס הנשבר שאין בו תקווה.

זאת ועוד מי שעוסק במשא ומתן יותר מיכלתו, שלוקח על עצמו הלוואות ומצפה מה' יצליח המשא ומתן, אין זה בטחון, כי אסור ללוות כשאינו יודע מהיכן יחזיר, אלא אדרבה צריך לבטוח בבטחון חזק שאפילו לא ינהג במשא ומתן כזה, יכול השי"ת לטוב לו פרנסה שיגיע לו הכל מה שצריך בלי לעבור על התורה, "ההמשכיל דברינו יבין איך לברוח מבטחון דסט"א שכנגד התורה, ולהתחזק בבטחון דקדושה אף אם הוא כמו שהוא".

וכמו כן כאשר מפתח שמאן שהוא נוגע לו בפרנסתו ומקפחו, או כאשר לא הולך לו בעסקו ומטה לחמו נשבר חלילה, והוא הולך וסוער מה יהיה עם פרנסה, כל זאת הוא היפך הביטחון, כמבואר בליקו"ה (הלכות ספר תורה הלכה ג אות ד) שזהו הכוונה בפסוק 'באלקים בטחתי לא אירא מה יעשה בשר לי', שלא יהיה לו יראות חיצונית מאנשים רק מהשי"ת, (וע"ע באריכות בהלכות שלוחת הלכה ג' והלכות הראשה הלכה ג).

עוד יסוד שמונח בזה הוא המבורר בדברי רביה"ק (ליקו"מ תורה כ"ג) ובליקוטי הלכות עשרות פעמים, שכאשר האדם לוקח על עצמו משא כבד של "השתדלות" יותר מכפי יכלתו, הרי זה נוגד את האמונה שהשי"ת יכול לפרנסו בסיבה קלה, וזהו הכוונה למרירות ואנפין חשוךין של תאוות ממון שהוא עבודה זרה ושמד, שלא רק שאסור שיהיה השתדלות כזה, אלא זה ההיפך מזוברכתך בכל

בראש ובראשונה צריך לדעת, שבטחון אינו מעלה, סגולה או מידת חסידות, וכמו שנתפסש היום שהוא כמו סגולה שאומרים פסוקי בטחון ולומדים שער הבטחון, וגם אינו ענין שהאדם מבולבל זה ירגיע אותו, אלא בטחון הוא עיקר הדת ממש, ידיעה שה' מנהל את העולם בכל פרטיו, והוא חפץ בנו ומסבב כל הבריאה לטובתנו.

וכדאי"ת בראשונים על מאמר הגמ' (מכות כד) "בא חבוקוק והעמידן על אחת, שנאמר (חבוקוק ג' ד) וצדיק באמונתו יחיה", שהכוונה על הנקודה של בטחון, וכשיודיעים זאת אז סומכים רק על אמונה ובטחון, ולא כעל סגולה שאז סומכים על דברים אחרים ג"כ.

ונוראות מבורר בדברי רביה"ק (ליקו"מ קמא טז) על חומר תאוות ממון שהוא סטרא אחרא עצבות חושך ומיתה, ובתוך דבריו הוא מניח יסוד מבהיל, שתאוות ממון הוא שבעים עבודות זרות ה'.

ומורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א (ליקוטי הלכות ברכות השחר הלכה ה') מרחיב בזה בלשון קדשו: "עיקר בחינת עבודה זרה הוא תאוות ממון וטירדת וטירדת מפרנסה, מה שהשטן והבעל דבר מפיל כל אחד בדעתו לטבעיות, ורוצה להרחיקו ממאומת ההשגחה, ומחמת זה דואג תמיד על ממון ופרנסה מחמת שרואה שעכשיו נתמעט פרנסתו, וכן כשיש לאדם ממון רוצה עוד, וכל זה נמשך מבחינת כפירות בהשגחה, שהוא שמד ועבודה זרה, כי כל עבודות זרות כלולים בממון".

כי המרירות שהאדם לוקח על עצמו בשבירת לב והרגשת אין אונים כשרואה שנתמעטה פרנסתו זהו ע"ז ממש!

נמצינו למדים שענין הבטחון הוא מהחמורות שבחמורות, וכמו שבמשך רביה"ק שם שהתיקון של מרירות הפרנסה ותאוות ממון הוא הבטחון, חז"ק: "ואני אבטח בך הוא ההיפך מתאוות ממון, כי המשוקע בתאוות ממון אינו בוטח בה', כי הוא עובד כל העבודות זרות, אך ואני אבטח בך שתוכל להזמין לי פרנסתי בסיבה קלה, ואהיה שמח בחלקי ולא אהיה משוקע בתאוות ממון".

ועכשיו ניגע בשאלה, הנה האמת הוא שבטחון אינו ההיפך של השתדלות, אלא בטחון הוא ההיפך של הרגשת אבידה וחוסר אונים, לכן כאשר האדם נמצא חלילה במצב כזה הוא צריך להתייגע במסירות נפש על בטחון, דהיינו לברוח מכל מחשבות הללו ולבטוח בה', אשר פירושו המעשית הוא להיות 'אדם רגוע', כי ליבו סמוך ובטוח על השי"ת.

ולגבי ההשתדלות, הנה עצם ההשתדלות ידוע שזה מצוה, ומורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א מזכיר כמה פעמים בליקוטי הלכות שהוא מצוה וכמו שלמדו חז"ל (ספרי שם) מפסוק (דברים י"ב טו) 'וברכך בכל אשר תעשה', שהשי"ת ציווה אותנו לעשות איזה עסק שעל ידי זה יוכל להיות נמשך פרנסה, ובהלכות ברכות השחר (הלכה ה) מצייין מורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א שמצוה זו הוא מצוה פלאית שאינו בר הבנה, והוא ענין ביורים של המשא ומתן - דברים עמוקים מאוד, ובהלכות רבית (הלכה ג) מבורר שהוא הכרח לעשות איזה דבר לפרנסה שיהיו כלים לקבל השפע, ואי"ז כלל ענין במונח השכלי, אלא יש 'מצות השתדלות בלי שום שייכות לתוצאות, רק עיקר הפרנסה הוא מה שנתברך בהשגחתו לבד.

ויש בזה כמה נקודות כאשר נבארם בס"ד:

הבה נתבונן, כאשר מורינו הרה"ק רבי נתן זיע"א מחדד שההשתדלות - היינו הסיבה איך מטובב אליו את השפעת הממון - אינו עיקר, מונח כאן יסוד ראשון בענין ההשתדלות, שכאשר האדם מעמיד את ההשתדלות כ"עיקר" אז הוא מוותר